

faktist vil ske, hvis Meningen med Lovfor-
slaget er saadan, som jeg nu for Resten an-
tager, at den er. Og naar jeg har denne
Betænktilighed derved, saa ligger det ogsaa i
den Sammensætning af de bestaaende Sogne-
raad, som vi nu for Tiden have i vort Land.
Den Klasse, som Sogneraadene her faktisk
blive Bærgere for, bliver jo ikke saaledes stillet,
at den har nogen synderlig Indflydelse paa
Sogneraadenes Sammensætning. Hvis det
derfor virkelig er Meningen, at man vil gaa
i den Retning, som jeg nys antydede, saa
synes jeg, at man samtidig maatte være saa
friskindet, at man foreslog en Omordning af
den kommunale Valglov, der ogsaa gav os
Indflydelse paa de kommunale Valg der,
hvor vi nu ikke have nogen saadan. Saa
siger § 4, at disse „Huslodder kunne dog af
Ejeren, naar denne tillige er Bruger, bort-
lejes eller bortforpagtes ogsaa til Dyrkning
sammen med andet Jordbrug, men dog kun
paa indtil 10 Aar.“ Hvis nu en
Mand efter § 1 arvede eller ved Gave-
brev kom i Besiddelse af en Huslod
ud over den, han i Forvejen har, saa er
han, saa vidt jeg kan se, forpligtet til øje-
blikkelig at sælge eller bortleje den; han
maa ikke, hvis han paa en eller anden
Maade kommer i Besiddelse af en Jordlod
til, drive den sammen med den Jordlod,
han allerede har. Paa den anden Side er
det efter § 4 ikke forbudt ham at leje en
anden Jord, der maasse ligger op til hans
Lod, men hvis han faar den ved Gave, saa
skal han straks af med en saadan Lod, uden
at have Lov til at dyrke den sammen med
den Jordlod, han allerede har. Saaledes
forstaar jeg i alt Fald Forslaget, og jeg kan
ikke indse, at der er nogen rigtig sund Me-
ning heri. Ja, man kunde maasse omgaa
Bestemmelserne. Hvis man arvede et saa-
dant Hus, kunde man maasse omgaa dem
ved at oprette Særene med Hustruen og
forære hende det for bagefter at leje det af
hende. Jeg spørger altsaa: Er det Hensigten,
hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, for
Fremtiden at formene samtlige Husmænd, der
falde ind under Lovforslaget, at bortleje
eller bortsælge Jord af den Huslod, de
have? Men hvis den Betragtning ikke er
rigtig, hvis de ærede Forslagsstillere mene,
at dette ikke skal være forbudt Husmændene i
Fremtiden, men at Husmændene skulle have
Lov til at sælge af deres Jord lige ned til
det Minimum, som Lovforslaget sætter,
nemlig 2 Stæpper Land, saa ser jeg virkelig
ikke, at der er nogen synderlig Grund til at
vedtage dette Lovforslag. Forholdene ere i
Almindelighed saadanne, at naar et Hus
bliver købt eller solgt, saa bliver Huset

staaende med Have til, medens det kun er
Jorden, der falder ind under et andet
Jordbrug, hvilket jo allerede er omtalt af
en tidligere æret Taler. Hvis nu dette
Lovforslag bliver vedtaget, og man derefter
kan sælge Jorden ned til dette Minimum af
2 Stæpper Land, saa vil man i Stedet for
et Hus med Jord faa en af disse — om jeg
maa bruge det Udtryk — bergtede Have-
lodder med 2 Stæpper Land, og jeg ser
for mit Bedkommende ikke, at der er vundet
noget overordentligt derved. Derfor siger
jeg, ligesom en æret Taler sagde i Dordags:
Hvilket er hvilket? — Jeg er imidlertid
enig med de ærede Forslagsstillere i, at paa
dette Omraade kunde det være særligt ønske-
ligt, om der kunde blive gjort noget, men
jeg tror, det skal ske paa en anden Maade.
Naar jeg ser paa Forholdene i det Sogn,
hvori jeg bor, og ser til hvem de Huse
— omtrent en halv Snes Stykker — ere
solgte, som ere solgte der i omkring de
sidste 20 Aar, saa ser jeg, at mindst de 4 Fem-
tedele af dem ere lagte ind under Gaarde,
der i Forvejen havde omkring 100 Tdr.
Land, maasse paa en eneste Undtagelse nær.
Her, hvor, som det ærede Medlem for
Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Korsgaard)
sagde: de store sluge de smaa, tror jeg,
det kunde være paa sin Plads, at Lovgiv-
ningsmagten fik ind. Jeg vil derfor, da
jeg er enig med de ærede Forslagsstillere i
Princippet, ønske, at de vilde ændre deres
Forslag saaledes, at det kommer til at hedde,
at den, som i Forvejen sidder inde med en
Gaard af den og den Størrelse — 1 Td.
Hartkorn, eller hvad man nu kunde blive
enig om — skulde under ingen Omstændighed
have Ret til at agere Slagter over for disse
Huse. Det var det, jeg kunde ønske paa
dette Omraade. Jeg ønsker ikke, at Lan-
dets Husmænd skulle ind i en Slags Umyn-
dighedsstilstand, og at Landets Sogneraad
skulle være Bærgere for dem, men jeg ser
netop Faren i det, som det ærede Medlem
for Holbæk Amts 5te Valgkreds pegede paa,
nemlig i, at det er det store Jordbrug, der
har en vis Tilbøjelighed til at sluge de smaa,
og det er der, jeg tror, vi skulle gribe ind,
naar vi skulle værgede de smaa Jordbrug.
Jeg vil derfor haabe, at man vil søge at
ændre dette Lovforslag noget i den af mig
angivne Retning, og naar det sker, vil jeg
ogsaa ønske, at dette Lovforslag maa blive
fremmet saa hurtigt som muligt, uafhængigt
af det, som det nu er koblet sammen med.
Hvis det imidlertid ikke finder Sted, hvis
altsaa Forslaget skulde blive vedtaget i den
Skikkelse, hvori det ligger for her for
Øjeblikket, uden at man samtidig gaar med